



LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma atklāšanā

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 05.07.2023.



Ministru prezidenta kungs!

Ministri!

Cienītās dāmas un godātie kungi!

Dārgie tautieši!

Man ir patiess gods jau ceturto reizi atklāt Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu un prieks sveikt ikvienu no jums.

Šogad aprit 10 gadu kopš pirmā foruma, un tā norise jau ir kļuvusi par tradīciju, kas jāturpina. Paldies Pasaules Brīvo latviešu apvienībai, Ārlietu ministrijai un visiem, kuri šo gadu gaitā ir bijuši iesaistīti foruma organizēšanā.

Daudzi no jums šajā zālē savas profesionālās gaitas veic ārpus Latvijas. Taču savā mītnes valstī, pilsētā vai darba vietā jūs vienlaikus pildāt arī neformālu Latvijas vēstnieka pienākumu.

Jūsu ieguldījums tiek augsti novērtēts, un tas mums Latvijā ir ļoti svarīgs. Paldies, ka jūs veltāt savu laiku un idejas Latvijas stiprināšanai!

I

Latvijas ekonomiskā attīstība ir un būs atkarīga gan no ārējiem apstākļiem, gan arī no mūsu pašu lēmumiem un rīcības – no pareizas vai no nepareizas.

Krievijas karš pret Ukrainu ietekmē arī Latvijas ekonomiku, taču mēs palīdzēsim ukraiņiem tik ilgi, cik tas būs nepieciešams – līdz Ukrainas uzvarai.

Šī kara ietekmi mēs esam izjutuši daudzos ekonomikas sektoros, piemēram, energoresursu cenu kāpumā, piegāžu ķēžu pārtraukumos, aizvien augstajā inflācijā.

Viens no mūsu uzdevumiem ir skaidrot un pastāstīt potenciālajiem ārvalstu investoriem, ka Latvija ir droša investīciju zeme. Kā jau profesors Daunis Auers teica, mēs esam *stabilitātes salīna* Eiropā, globāli – vēl jo vairāk. Šī ziņa ir jādod tālāk arī potenciālajiem investoriem. Šeit ikviens no jums var būt liels atbalsts.

II

Globāls izaicinājums visiem, tai skaitā Latvijai, ir klimata pārmaiņas, kas nav risināmas tikai vienas valsts robežās. Ikvienai valstij ir pienākums rīkoties, lai samazinātu savas emisijas un saglabātu bioloģisko daudzveidību.

Transformācija uz ekonomiku bez fosilās enerģijas ir viena no Eiropas Savienības (ES) prioritātēm, un ES tam ir atvēlējusi lielus līdzekļus. Tā ir iespēja Latvijas ekonomikai.

Es uzskatu, ka Eiropas Zaļais kurss ir Latvijas interesēs. Mūsu interesēs ir nevis pretoties tam un mēģināt pēc iespējas lēnāk darīt visu, kas ir nepieciešams, bet tieši otrādi – būt pirmajiem šajā transformācijā. Kas pirmais brauc, tas pirmais maļ. Tas ir mūsu ekonomikas interesēs.

Latvija jau šobrīd gandrīz pusi no savas elektroenerģijas ražo no atjaunīgajiem energoresursiem. Tomēr mums ir jāturpina investēt vēja enerģijā, ūdeņraža tehnoloģijās, tāpat arī citās tehnoloģijās, lai tuvākajos gados palielinātu zaļās enerģijas jaudas un kļūtu par tās eksportētājiem.

Es uzskatu, ka Latvijai ir potenciāls veikt šo transformāciju ātrāk, nekā tas vidēji notiek Eiropā. Šis potenciāls mums ir jāmobilizē, *jāliek lietā*.

III

Es uzskatu, ka ekonomikas transformācija ir iespējama, ja mēs ieguldām investīcijās, zinātnē, pētniecībā, inovācijās un šo inovāciju pārnesē uz ražošanu un vēlāk arī uz eksportu. Mums jau ir dažādi inovāciju plāni un stratēģijas, taču pagaidām vēl iztrūkst skaidras rīcībpolitikas, lai pakāptos augstāk Eiropas un globālajos inovāciju indeksos. Ja mēs runājam par Latvijas ekonomikas attīstību, es domāju, ka tieši šim punktam ir jāpievērš primāra uzmanība. Arī publiskā un privātā sektora ieguldījumi pētniecībā un attīstībā nav pietiekami.

Vienlaikus Latvijā jau ir inovāciju veiksmes stāsti gan zinātnē, gan uzņēmumu pusē. Piemēram, mēs spējam nodrošināt tehnoloģijas starptautiskajām kosmosa izpētes misijām. Mums ir izcila infrastruktūra un iestrādes 5G tehnoloģiju attīstībā. Kad mēs atrodamies ārzemēs, mēs bieži dusmojamies par sliktajiem interneta sakariem augsti attīstītās valstīs. Šīs infrastruktūras un priekšrocības ir bāze, uz kā mēs varam pakāpties.

Tāpat mums ir pasaules līmenī atzīti eksperti kvantu tehnoloģiju attīstībā. Kvantu tehnoloģija, protams, ir nākotnes tehnoloģija, pat ne tik tālā nākotnē – 5–6 gadu nākotnē, tāpēc mums jau tagad jāsāk par to domāt. Starp citu, arī drošības un tiesību aspektos, jo līdzšinējā gan tiesiskā, gan drošības infrastruktūra vairs nebūs derīga, ja sāks darboties kvantu tehnoloģijas. Mēs to zinām jau tagad, tāpēc ir jāsāk domāt, lai mēs tam būtu gatavi ātrāk nekā citi.

Pamatā visai ekonomikas transformācijai ir kvalitatīva izglītība un cilvēku prasmju attīstības politika. Cilvēki ir vienīgais iespējamais resurss Latvijas ilgtspējīgai attīstībai, Latvijas konkurētspējai pasaulē. Mums ir nepieciešami konkurētspējīgi, izglītoti, prasmīgi cilvēki, kuri vienlaikus izjūt savu piederību Latvijai, latviešu valodai un kultūrai.

Novēlu jums ražīgas konferences diskusijas! Lai mums visiem izdodas darbs Latvijas izaugsmes labā!

Paldies!



Saistītas tēmas

[Egils Levits](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-pasaules-latviesu-ekonomikas-un-inovaciju-foruma-atklasana>